

'Eendenkroos bijna praktijkrijp'

PIETER STOKKERMANS

Met eendenkroos ligt een nieuwe teelt van eigen krachtvoer in het verschiet. Over enkele jaren zou dit zelfs op iedere boerderij kunnen, verwacht Bet Knol van Algaecom in Eelde. Het teeltsysteem moet nog eenvoudiger worden. Buizen zijn hiervoor een mogelijke oplossing.

Eendenkroos is een snel groeiende eiwitbron, dat volgens Knol zeven tot tien keer meer eiwit van een hectare kan geven dan bijvoorbeeld soja. 'Op een mooie zomerdag verdubbelt het eendenkroos zich iedere 36 uur. Dit is afhankelijk van de temperatuur en het licht en natuurlijk de voedingsstoffen, maar dat laatste heb je zelf in de hand.'

Op dit moment wordt eendenkroos vaak in vijvers geteeld en soms in tunnelkassen. 'Bij vijvers waait de eendenkroos vaak in één hoek, waardoor de productie niet optimaal is. De teelt in een tunnelkas is veel te duur. Overigens liggen de teeltkosten voor alle huidige teelttechnieken te hoog, omdat de teeltsystemen nog in ontwikkeling zijn en moeten worden geoptimaliseerd', stelt Knol.

Algaecom start in mei een proef met de teelt van eendenkroos in een buizensysteem op een kwart hectare, om te zien of deze teelttechniek beter en goedkoper is. De eerste ervaringen op kleine schaal zijn positief. Wel verwacht Knol dat het systeem iets verder verfijnd moet worden, voordat het ook echt kan concurreren met overige eiwitbronnen.

KRINGLOOPDENKEN

Knol ziet een extra voordeel van eendenkroos ten opzichte van bijvoorbeeld soja. 'Het eendenkroos heeft voor de groei water, lucht, warmte, licht, stikstof en fosfaat nodig. Voor dat laatste kan prima de dunne fractie na mestscheiding dienen of digestaat van mestvergisting. Op die manier breng je de mest van je bedrijf tot waarde als voedingsstof voor het vee. Een mooie manier van kringloopdenken, waar Nederland steeds meer naartoe wil.'

Gert Hemke van Hemke Nutri Consult ziet het eendenkroos als een

Eendenkroos lijkt perspectieven te hebben als veevoer.

Foto's: Hans Prinsen

gemakkelijke nieuwe teelt. Gemakkelijker dan bijvoorbeeld algen. Ook omdat het goed wil groeien op basis van bijvoorbeeld de dunne fractie van mestscheiding. 'Daarbij kunnen de warmte en de kooldioxide uit bijvoorbeeld de stal de productie verhogen. Datzelfde geldt voor andere restwarmte. Ook op dat vlak is er sprake van een kringloopgedachte.'

Hemke schat dat de opbrengst met 20 tot 25 ton droge stof per hectare hoog is vergeleken met andere gewassen. Ook over de voederwaarde is hij te spreken: 'Het product bevat veel goed verteerbare koolhydraten en 4 tot 5 procent vet, waarvan 30 procent het essentiële Omega-3 vetzuur is. Mengvoer bevat vaak veel Omega-6 vetzuren en minder van dit Omega-3.'

Ook kan, wanneer de nutriëntenbalans tussen stikstof en fosfaat goed is, het product veel eiwit per kilo bevatten. Gelet op de aminozuursamenstelling zit het tussen gras en soja

in. Er zijn bedrijven die een deel van het eiwit als eiwitconcentraat uit het kroos halen. Dit bevat 60 procent eiwit met weinig N-P-N-patronen. 'Daarmee gaat dit patroon aardig richting soja. Het kan dan onder meer gebruikt worden voor visvoer en petfood. Omdat eiwit in dit concentraat nog van natuurlijke oorsprong is, heeft het allerlei functionele eigenschappen. Dat kan het extra toegevoegde waarde brengen. De overgebleven koek bevat veel koolhydraten. Vanwege het lage ligninegehalte is dat prima in te zetten voor in het veevoer.'

HELE PRODUCT

Hemke ziet overigens ook mogelijkheden voor eendenkroos op zich. 'Het voer is goed verteerbaar en daarmee vooral geschikt voor volwassen dieren, zoals zeugen en vleesvarkens. Ook is het prima geschikt voor bijvoorbeeld vleeskuikenmoederdieren en legkippen. Doordat het kroos ook caroteen bevat, leggen de kippen eie-

ren met een wat donkerder dooier.'

Het kroos is volgens de voedingsdeskundige ook smakelijk. Dat bleek onder meer uit een Nederlandse proef met wilde kroos bij melkvee. Ook zijn er geslaagde proeven met het vervangen van een deel van de soja en vismeel door eendenkroos. 'In Thailand is het zelfs te koop voor de humane consumptie', vertelt hij. Verder blijkt het volgens Hemke goed voer voor de teelt van tilapia en karpers, waar met eendenkroos een gunstige voederconversie wordt behaald.

BEWARING

Wel verdient volgens Hemke de bewaring aandacht. 'Het lijkt wat dat betreft op gras. Eendenkroos is een paar dagen vers, daarna verdroogt het en wordt het minder smakelijk. Het is een kwestie van direct voeren of laten drogen. Wellicht is het product ook in te kuilen, maar hiervoor is aanvullend onderzoek nodig. Het is immers ook een betrekkelijk nieuw product.'

'Verdere optimalisatie een must'

Groot Zevent Vergisting in Beltrum heeft alweer vijf jaar ervaring met de teelt van eendenkroos. Begonnen in een speciekuip werd het oppervlakte steeds groter. Toch zijn er verdere verbeteringen noodzakelijk, voordat het financieel uit kan, verwacht Arjan Prinsen van dit bedrijf. Ook hij ziet toekomst in deze teelt.

Groot Zevent kweekt het in overdekte bas-

sins om onderzoek te laten verrichten. Zo was er onder meer een verteringsproef bij proefbedrijf De Schothorst. Momenteel lopen er proeven rond het effect op de vet- en eiwitgehalten in de melk en het effect op de smaak van kaas. Daarnaast is er een proef naar de mogelijkheid van eiwitaffinage. De teelt op zich verloopt goed. Harde wind kan hier wel spelbreker zijn, weet ook

Prinsen. 'Dan ontstaan kale plekken, door de ophoping van kroos. Dit kan leiden tot algengroei, wat met het kroos concurreert om het voedsel. Ook kan de ophoping leiden tot schimmels en ziekten, omdat het kroos droog komt te liggen.'

De teelt is nu nog in de opstartfase, de opbrengst is 20 kilo per dag. Prinsen verwacht dat in de zomerperiode een dagelijkse opbrengst van 200 kilo mogelijk is. 'Het verdienmodel is nu nog te beperkt. We doen hier nu ervaring mee op en willen het doorontwikkelen tot een toepasbaar concept voor iedereen. Daarbij zijn wij GMP-gecertificeerd, zodat we het eventueel ook kunnen exporteren.'

Prinsen ziet vooral ook in het buitenland perspectief voor deze teelt. Met name in landen waar de zon schijnt en de eiwitbehoefte groot is. 'We hebben hier dan ook verschillende excursies uit onder meer Zuid-Afrika en Algerije gehad.'

Arjan Prinsen is enthousiast over het eendenkroos.

COLUMN

Frisse wind

Na de jaarwisseling zijn we weer begonnen met het ruimen en schoonmaken van drie van de vijf stallen. We hebben de stallen ook deze keer weer droog en nat schoongemaakt. Zo proberen we ervoor te zorgen dat alles er weer perfect uitziet voor de nieuwe hennen.

In één stal komen witte kippen en in de andere bruine hennen. Klaar voor een nieuwe, frisse start voor het nieuwe koppel. Weer even frisse wind door het bedrijf, en door mijn hoofd, dat is zeker weer nodig na een zwaar jaar. En nu maar hopen dat het steeds wat beter gaat.

Tot nu toe verloopt het allemaal redelijk. De witte kippen starten zeer goed op en zitten nu al boven 90 procent, de bruine hennen starten ook langzaam op. Ze lopen wel wat achter op de norm, maar gaan nu gelukkig ook aan de gang.

We hopen dat ze dat in de loop van deze ronde nog goed kunnen maken. Maar dit kun je natuurlijk niet te snel forceren, door nu meer licht bij te geven. Doe je dat wel, dan leveren ze het uiteindelijk later in de legperiode weer in omdat de hennen dan niet voldoende gewicht hebben om eieren te kunnen blijven leggen.

We hopen dat de eieren na Pasen in prijs een redelijk niveau houden. Het zou fijn zijn wanneer het financieel niet zo'n slecht jaar wordt als vorig jaar.

Over Pasen gesproken; vorig jaar was het paaseieren zoeken op ons bedrijf een groot succes. Ook dit jaar is het weer mogelijk om je bij ons in te schrijven en te komen zoeken naar de (h)eerlijke eitjes! Gelukkig is de animo groot. We hebben al drie groepen kinderen vol.

We maken drie leeftijdsgroepen, met ieder een eigen zoekgebied. Zo krijgt elk kind de kans om eieren te vinden. Daarna mag iedereen de eieren verven, bij onze kippen kijken, skelteren, springen, klimmen, rennen en vooral veel plezier maken! Wij hopen op net zo'n gezellige en succesvolle tweede paasdag als vorig jaar.

Een heel fijne Pasen!

ANDY SIEMONS
PLUIMVEEHOUDER IN ROSENDAAL

advertentie

SAMSON^{4sc}

laat er geen gras over groeien!

- Beste grassenbestrijder
- Vertrouwde formulering
- Betrouwbare partner in de mix

Samson 4SC (11995 N) - 40 g/l nicotiafuryl is een product van ZSK Biosciences Europe N.V.
Lees aandachtig het etiket vóór gebruik.
www.belchim.nl

BELCHIM
Crop Protection